

MTI.

Kiadvány a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon: 180 400, 259 690

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti belsőldi hírek

1962. május 10.

bb 1. készül a göndörszörni suba bugacon az országos mezőgazdasági kiállításra

vid j vm ká

1962. május 10.

a városföldi állami gazdaság bugacpusztai üzemeiségének nagykiterjedésű, homokbuckás területein tartják az ország legnagyobb pődrőttszarvu rackanyáját. a ma már ritkaságszámba menő juhokat fajfenntartás végett tenyésztik. a felesleges szaporulat bőréből bunda készül a juhászok részére. az idős mesterek évente több mint 100 racka irhájából szabják-varrják a még ma is kedvelt, göndörszörni subát. az országos mezőgazdasági kiállításon is bemutatják a kiskunok gazdagon himzett subáját. erre a célra már elkészült a hófehér suba, amelynek himzésén, diszítésén most dolgoznak a mesterek. /mti/

bb 2. ujjáépítik az ország legnagyobb használható hordóját

vid j vm ká

1962. május 10.

a balatonvidéki állami pincegazdaság badacsonylábdíhegyi pincéjében szétszedték és ujjáépítik az ország legnagyobb használható hordóját, amely méreteiben egy tágas lakószobával vetekedik. a 227 hektoliteres óriáshordó súlya üresen is megközelíti a 30 mászt. hatalmas dongáiról lecsiszolják a rárakódott borkövet, megrongálódott részeit kicserélik. /mti/

bb 3. „bugyborékolnak,, a gyurgyalagok a mecsek vidékén

vid j vm ká

1962. május 10.

a mecsek vidékére megérkeztek a gyurgyalagok. bugyborékoláshoz hasonló hangjuk messziről elárulja, hogy hol tanyáznak ezek a trópusi madarak. jellegzetes hangjuk miatt a nép sokfelé bugybóknak hívja őket. a gyurgyalagok egyébként legszebb költözőmadaraink: tollazatuk zöld és sárga, szemük pedig piros. a lőszfalakba vájt, csőszerű lyukakban fészkelnek, amelyek hossza néha a két és fél métert is eléri. tavasszal legkésőbbben érkeznek hozzánk és ősszel legkorábban indulnak vissza afrikába. /mti/

- 1 -

bb. 64. fogadás csehszlovákia nemzeti ünnepe alkalmából

t hi/gk/gy/sr

1962. május 9.

csehszlovákia felszabadulásának 17. évfordulója alkalmából frantisek pisek, a csehszlovák szocialista köztársaság budapesti rendkívüli és meghatalmazott nagykövete szerdán este fogadást adott. a baráti, szívélyes légkörben lezajlott fogadáson résztvett apró Antal, kállai Gyula, nemes dezső, római sándor, a magyar szocialista munkáspárt politikai bizottságának tagjai, nagy daniel, az elnöki tanács elnökhelyettese, az mszmp központi bizottságának, az elnöki tanácsnak, a forradalmi munkás-paraszt kormányának számos tagja, politikai és társadalmi életünk sok ismert személyisége. jelen volt a fogadáson a budapesti diplomáciai képviselők több vezetője és tagja. /mti/

bb 65. emlékest csehszlovákia felszabadulása alkalmából a fészek klubban

t v/gk vm

1962. május 9.

a csehszlovák kultúra és a fészek klub szerdán emlékestet rendezett a csehszlovák felszabadulás ünnepe alkalmából. az ünnepségen ott voltak a magyar kulturális élet neves képviselői, megjelent dr. rudolf holcsik, a csehszlovák kultúra igazgatója, továbbá a népi demokráciák kulturális intézeteinek vezetői.

csehszlovákia felszabadulásáról tolnai gábor irodalomtörténész, akadémikus emlékezett meg, majd dagmar wankeová csehszlovák énekesnő és bán melitta zongoraművész nő adott műsort.

az emlékestén levetítették a mozart prágában, a prágai filharmónikusok világkörüli útja és az egy régi prágai tavasz című filmalkotást. /mti/

uk

21.40

- 44 -

bb 4. pénteken szombathelyen sorsolják a Lottót

i kf/kf vm vg

1962. május 10.

a hónap következő Lottó sorsolásait vidéken rendezti a Sportfogadási és Lotto Igazgatóság. a 19. játékhat nyerőszámaikat május 11-én, pénteken délelőtt 10 órai kezdettel szombathelyen húzzák./mti/

- . -

bb 5. „nemzetközi műanyagnapok,, a budapesti ipari vásár programjában

i sz/sze vm vg

1962. május 10.

világszerte hétmérföldes léptekkel fejlődik korunk egyik legújabb tudományos és ipari ága, a műanyagkémia. ebben az iparágban egyetlen ország sem nélkülözheti a nemzetközi munkamegosztást, s ez a felismerés hozta létre a tavalyi budapesti ipari vásár alkalmával a „nemzetközi műanyagnapok,, eseménysorozatát. a chemolimpex magyar vegyipari külkereskedelmi vállalat az ipari és tudományos szakemberekkel együttműködve a budapesti ipari vásár alkalmával az idén is megrendezi a nemzetközi műanyagnapokat. ezuttal képviselik magukat a baráti országok egyre számottevőbb műanyagiparának szakkörei is. ezen a műszaki tudományos találkozón a legismertebb tőkés cégek, az angol ici és shell, a nyugatnémet hoechst és bayer, az olasz montecatini, a francia kodak, az internationale chemikalien handelgesellschaft, és a solvay nemzetközi konzerv vesz részt. hat napon át előadások, film-és árubemutatók, konzultációk követik majd egymást. a széleskörű hazai és külföldi érdeklődés miatt az előadások színhelyét a vásár területéről áthelyezték a technika házának nagy befogadóképességű helyiségeibe. a nemzetközi műanyagnapok azonban szorosan beilleszkednek a vásár programjába, ugyanis a nyugati cégek tudományos eredményeik megismertetését szeretnék újabb üzletkötésekkel összekapcsolni./mti/

- . -

- 2 -

uk

bb 6. olasz operaegyüttes vendégszerepel júniusban budapesten

i fe/gk/gy/sr

1962. május 10.

a budapesten júniusban megforduló külföldi vendégművészek sorát gyarapítja az olasz opera-staggione. a 90 tagú operatársulat hat előadást tart június 9-e és 11-e között az erkel színházban. a műsoron négyszer szerepel verdi:nabucco című operája és kétszer a traviata. a magyar operaház zenekarát felváltva két kiváló olasz karmester, franco capuana és glanco curiel vezényli. a nabucco címszerepében dino dondit hallja majd a hazai közönség; gabriella tucci a traviata címszerepét, alfrédet pedig alvigno misciani énekl. mindhárom kiváló művész a metropolitan, a milánói scala és a római operaház állandó vendégművésze. budapesten üdvözölhetjük majd a genovai teatro comunale 50 tagú kórusát is. az olasz opera vendégszereplésében közreműködnek a magyar balett-táncosok, ők táncolják majd a traviatában a balett-betétet./mti/

..

bb 7. egymillió ebéd, illetve vacsora az előfizetőknek - fejlődik az 5. kerületi vendéglátóipar

i hi/gk/gy/sr

1962. május 10.

az 5. kerületi tanács végrehajtó bizottsága foglalkozott a vendéglátóipar helyzetével, s több érdekes tanulságot szűrt le a vállalatok munkájából. mint általában a fővárosban, úgy ebben a kerületben is állandóan emelkedik a vendéglátó helyek forgalma. külön figyelemre méltó például az előfizetéses étkezés alakulása: a három évvel ezelőtti, nem egészen 400 000 adag helyett tavaly már csaknem egymillió ebédet, illetve vacsorát szolgáltak fel előfizetőknek. bevált az a gyakorlat, hogy a legmagasabb színvonalú éttermek is kiszolgáltnak utcán át a teraszokat. ebben a legjobb eredményt a mátyás-pince érte el.

megállapította a végrehajtó bizottság azt is, hogy a cukrászipari termékek forgalma az utóbbi időszakban némileg csökkent. ennek részben az az oka, hogy a vállalat nem szállította ki idén a cukrászsüteményeket, s az üzletek gyakran csúcsgazdálkodási időben kapták meg aznap mennyiségüket. a panaszok orvoslására intézkedés történt, s némi javulás máris tapasztalható.

1962. jún. 10. /

- 3 -

uk

bb. 7. /egymillió ebéd... 1. folyt./ gy

a múlt évben a kerületben „hiánycikk,, volt a hordós és palackos bor, s ennek hatására az égetett szesz és likőr-fogyasztás észrevehetően megnövekedett. például míg 1959-ről 1960-ra több mint egymillió forinttal sikerült csökkenteni a szeszital-forgalmat, addig 1960-ról 1961-re a négymillió forintot is meghaladó emelkedés mutatkozott. az üdítő italok fokozódó népszerűségétől remélik a szeszforgalom újabb csökkenését. üdítő italból ugyanis az 1960. évi, körülbelül 300 000 palack helyett tavaly már csaknem egymillió palack fogyott el. a gyümölcslevek értékesítésének összege megötszöröződött.

a kerület vendéglátóipara az idén tovább fejlődik. a köz-étkeztetési kapacitás növelésére korszerűsítik a belvárosi kávéház konyháját, a szent istván körut 13. szám alatti falatozót önkiszolgáló étteremmé alakították át, a belgrád rakparton levő italbolt helyett bisztrót létesítenek. a volt seemann-kávéházban, a most készülő tervek szerint, önkiszolgáló étterem nyílik, s itt félkész ételeket is forgalomba hoznak.

/mti/

..

mk

- 4 -

bb 8. megszűnik a gépalkatrészek ingajárata a halom utca és a liget utca között - korszerűsítik a munka menetét a kőbányai szerszámgépgyárban

i st/n-lm bs

1962. május 10.

amióta a kőbányai szerszámgépgyár egyesült a szerszámgépjavitó és gyártó vállalattal, rendkívül mértékben megnőtt a forgalom a két telephely között. a halom utcai forgácsoló műhelyből naponta áramlik a nagy mennyiségű gépkellék - a liget utcai szerelődébe s ily módon évente több mint 1300 tonna anyag és gépalkatrész bonyolít le „inga járatot,, kőbánya két egymásba torkolló utcájában. a szállítási utak csökkentésére s egyben a gyártás menetének korszerűsítésére már több terv született, de mindegyik beruházást igényelt, ezért egyik sem valósulhatott meg.

most mégis találtak megoldást, amely nem jár nagyobb költséggel és mégis lényegesen javítja a munka szervezettségét. néhány hatékony üzemszervezési intézkedés építkezés nélkül is oly nagymértékben „magnagyobbítja,, a gyár halom utcai telepét, hogy augusztusra már a liget utcai szerelődét is ide telepíthetik, így megszűnik a gépalkatrészek hosszadalmas vándorlása. néhány raktárat és kiszolgáló műhelyt máris áthelyeztek, a leglényegesebb, a szerelés menetének átalakítása azonban még csak most kezdődött meg, az átszervezés után a befejező munkákat végző ugynevezett vég-szerelődében a furatok elkészítése miatt többé nem állnak napokig a gépek, mert a csavarok, a szegecsek helyeit már a gép kisebb egységeinek összeállításakor az alkatrészszevágják. saját erőforrásokból ugyanis többszáz készüléket szerszámot és mérőeszközt gyártottak, amelyek alkalmasak arra, hogy az alkatrészek előzetes összeillesztése nélkül is pontosan kivágják a furatokat. szereléskor már nem lesz más feladat, mint a gépegységek összeillesztése, a csavarok, szegecsek elhelyezése. nem kell tehát utólag furatot készíteni, vagy módosítani, ami nagy idő és nem utolsósorban hely megtakarítással jár, mert a gépeket késedelem nélkül elszállíthatják.

az új szervezési megoldás ugynevezett zárt ciklusú gyártás kialakítását is szükségessé teszi, ahol egy-egy munkacsoport a gép más és más egységeinek szerelésére specializálja magát. ehhez brigádokat szerveznek, a munkahelyeket átcsoportosítják, sincipályát raknak le, hogy ezzel is gyorsítsák és könnyítsék a szállítást. az átszervezéssel augusztus 1-ére végeznek, a szerelés egyelőre még a régi módon történik, az újfajta szerszámokat és készülőket azonban már felhasználják. számszerű adatok még nem állnak rendelkezésre arról, hogy mennyi időmegtakarítást jelent az alkatrészek furatainak automatikus „előregyártása,, az azonban bizonyos, hogy most már századmilliméternyi eltérés sincs az összeillesztett alkatrészek furatai között. az időmegtakarításról pedig egyelőre annyit tudnak mondani a gyár vezetői, hogy a szerelődében sikerült pótolniok a forgácsoló műhely szállításainak tiznapos késését. /mti/

8. 10

..

- 5 -

bb 9. nagy erőket összpontosítanak a közlekedési és városzépi-
tési építkezések meggyorsítására: jól halad a munka a váci utcá-
ban, a gellért rakparton, a déli-pályaudvaron, az ybl ifjúsági
parkban, a baross téren

ö hbj-sze-lm vg

1962. május 10.

Jó hírek érkeznek a közlekedési és a városrendezési
építkezésekről: a vállalatok összpontosítják erejüket, hogy a
határidőket megrövidítsék.

a gellért -rakparton - ahol a vágányokat korszerűsítik
és aszfaltozzák az utat - már kiszedték a régi kockaköveket -
befejezték az egyik vágánypár „alapozását”, nagy munkagépeket
vontak össze, hogy meggyorsítsák a föld mozgását, teherautók
százaival szállítják az anyagot, gépesítették a rakodást is. a
fővárosi ut- és vasutépítő vállalat más munkaterületekről is a
gellért rakpartra irányított jónéhány szakembert, hogy két műszak-
ban folytathassák az ut- és vasutépítést. az előzetes számítások
szerint a rakpart villamosvágányainak és uttestjének korszerű-
sítése június első harmadára befejeződik és az új- vasutépítők
egy olyan utszakaszt adhatnak át, amely az erzsébet-híd elké-
szülte után is megfelel a nagy forgalom által támasztott követel-
ményeknek.

a váci utcában egyelőre a közművek dolgozói tevékenyked-
nek, korszerűsítik a csatornát, gázvezetékeket fektetnek. a bontás
során tökéletesen beigazolódott, hogy a váci utcának az irányi
utca és dimitrov téri szakaszán már halaszthatatlan volt a kor-
szerűsítés. a csatornahálózat ugyanis teljesen tönkrement, úgyhogy
ujabb és újabb utbeszakadások nehezítették volna a forgalmat.
a közművek dolgozóit május közepén váltják fel az utépítők, akik-
nek ugyancsak nehéz munkát kell elvégezniük. olyan aszfaltozott
utat kell építeniük, amelyen a nehéz csuklós autóbuszok is - a
7-es és a 7/c járatban - zavartalanul közlekedhetnek. az utépítők
itt is két műszakban, sőt még vasárnap is dolgoznak majd, hogy
június végére a korszerűsített váci utcai uttestet átadhassák
a forgalomnak.

a déli pályaudvaron - ahol valóban rohamléptekkel halad
a munka - már elkészült az új csarnok váza és ezekben a napokban
az öt méter magas és 98 méter hosszú ablaksort helyezik helyére.
készül a feljárólépcső, szigetelik a tetőt. mind az árkádok alatt,
mindpedig az új csarnok felső részén 10-10 jegypénztárt alakítanak
ki. gyors ütemben halad a vágányrendszer korszerűsítése is. már
több peronszigetet kialakítottak. még rengeteg szerelési és egyéb
munkát kell elvégezni, de az építők bizakodnak, hogy az idény kezdé-
tére befejezik a korszerű és tetszetős csarnok építését, amely
egyébként budának egy érdekes színpontja lesz.

/folyt.köv./
8.17

- 6 -

bb 9. /nagy erőket... folyt./-lm

nagyarányu városrendezési munka a baross téri ideiglenes
és joggal csökkényvógre ítelt üzletson, s a volt debrecen étterem
részben romos épületének bontása. a debrecen étteremből már
szállítják a tükröket, a különböző butorokat, berendezéseket.
a lebontott épületek helyére a szabadság szálló két új szárnya,
illetve egy ötp. társas ház kerül. a bontást a tervek szerint
június végére kellett volna befejezni. a fővárosi 3-as számú
építőipari vállalat dolgozói azt ígérték, hogy május 30-ig el-
takarítják a romokat. a másik városzépi építkezéstről érkezett
hír a fiatalokat érdekl. leginkább. az ybl ifjúsági parkban
1.500 személy részére készül táncos szórakozónely, s az építők
június vége helyett június közepére ígérnek az átadást./mti/

--

bb 10. hat szabadtéri „hangversenyterem”, a komoly zene barátai-
nak - nyolcvanötezer nézőt fogadhatnak hetenként a kertmozik -
a 2. richárd és a prometheus a körszínház programjában - elkészült
budapest nyári népművelési „forgatókönyve”,

i zs/tr-lm sr

1962. május 10.

évtizedes hagyomány, hogy a nyári idény a népművelés terü-
letén többé-kevésbé holt szezon. a színházak ekkor készítik elő
a következő évad bemutatóit, a mozikban sokhelyütt a szükséges
tatarozásokat, felújításokat végzik, a zenekarok és művészeti
egyesületek pedig hosszabb-rövidebb pihenőre mennek. budapest most
elkészült nyári „forgatókönyve”, azonban arról tanuskodik, hogy
a június-július-águsztusi „uborkaszezon”, sok tekintetben moz-
galmasabb lesz, mint az igazi kulturális évad, s a felüdülést,
szórakozást keresőket bőséges, színvonalas választék várja.

a főváros kerületeiben összesen 17 szabadtéri film-
színház működik majd. a csajkovszkij-parkban, a városmajorban, a
margitszigeten minden nap vetítenek majd, a többiekben pedig
hetenként egy-két, vagy három nap lesznek előadások. a kellemes kör-
nyezetben berendezett kertmozik hetente akár 85 ezer nézőt
is vendégül láthatnak - s az illetékesek már gondoskodtak a
megfelelő kópia-ellátásról is.

a „hagyományos”, mozik csökkentett játékrenddel működnek
a nyári hónapokban, 30 budapesti filmszínházban azonban vasárnap
délutánként rendszeres ifjúsági matinékat tartanak. a főmo és
a budapesti ifjúsági filmbizottság egyébként nyári ifjúsági mozi-
bérletet ad ki.

/folyt.köv./
8.25

- 7 -

bő 10. /hat szabadtéri...1.folyt./-lm

nem lesz „üzemszűnet”, a hangversenypódiumokon sem. a komolyzene kedvelőit hat szabadtéri „koncert-terem”, várja, s ezekben bérletes hangversenyeket, zenekari esteket rendeznek. a károlyi kertben, a városmajorban, a bartók színpadon, a zuglói rózsavölgyi színpadon, a vajdahunyad váránál és a gallérhegy oldalában épült szabadtéri színpadon legjobb szimfonikus zenekaraink, zeneegyesületeink hangversenyeznek majd. a nyári időszakban ezeken kívül összesen 60 komoly-zenei estét, koncertet rendeznek a különböző „fedett” hangversenytermekben.

a nyári kulturális program egyik újdonsága, hogy vasárnaponként délelőtt - sőt sokhelyütt délután is - 25 helyen térzene lesz. a honvédségi zenekarok, a hivatásos és öntevékeny fuvóegyesületek egyebek között a halászbástyán, a mechwart téren, a vajdahunyad váránál és a muzeum kertben szórakoztatják majd a sétálókat.

a jókai színház a tavalyihoz hasonlóan az idén is megrendezi az ugynevezett körszínházi előadásokat. a julius közepén kezdődő sorozat műsorán a 2. richárd bemutatása és a prometheus felújítása szerepel. a tervezett 15-20 előadást vagy a jégszínházban, vagy a régi madách színházban tartják. a madách és a józsef attila színház egyébként több kerületi tanáccsal tárgyal egyesületeinek kerületi vendégszerepléséről.

zenés, szórakoztató műsorok várják nagyobb szabadtéri színpadainkon a peremkerületek dolgozóit. a józsefvárosi kulich gyula és a zuglói rózsavölgyi színpad nyári tervében például két-két nagyszabású esztrád kabaréműsor és zenés vígjáték bemutatása szerepel. több színpad vidéki színházi együttesekkel tárgyal julius-augusztusi budapesti fellépésről.

a nyári műsorterv érdekessége, hogy a fővárosban 11 helyen tartanak szabadtéri ismeretterjesztő előadásokat, népszerű egészségügyi, zenei, kulturális és politikai tárgyú sorozatokat. folytatódnak a csoportos muzeum- és tárlatlátogatások, valamint a városnéző séták is./mti/

8.35

- 8 -

10.05

10.05

bb 11. ballag már a vén diák - az általános iskolákban is -
németországból jött hazánkba ez a középkori eredetű kedves
diákszokás

1 ms/gk-lm sr

1962. május 10.

május első napjaiban országszerte ballagnak a közép- és
általános iskolák legfelső osztályait végző diákok. Jaki László
neveléstudomány-sz, a pedagógiai tudományos intézet tudományos munka-
társa a magyar távirati iroda munkatársának kérésére a következő-
ket mondotta ennek a kedves diákszokásnak az eredetéről és
fejlődéséről.

- a ballagás feltételezhetően a 19. században kialakult
diákszokás, amellyel a diákok ünnepélyes formában kívántak búcsút
mondani az iskolának. eredete azonban sokkal régebbre nyúlik vissz-
gyökerei valószínűleg a középkori német egyetemek és főiskolák
diákéletében jelentkeztek először. a szokás német eredetére mutat
a ballag már a vén diák dallamának hangvétele, de az a tény is,
hogy hazánkban a zömmel német hallgatók által látogatott selmec-
bányai bányászati és erdészeti akadémián találkoztunk először a
ballagással. mint annyi más diákszokás, a ballagás is kezdetben
az egyetemi és főiskolai ifjúság körében terjedt el.

- az iskolai értesítők hazánkban a századforduló idején
említik először a ballagást. annak ellenére, hogy a 20-as években
már az ország valamennyi középiskolájában elterjedt a ballagás,
egyöntetű formákról nem beszélhetünk. közös és nagyjából megegyező
vonásai a következők voltak: az érettségi előtt álló osztály
utolsó tanítási napján az alsós diákok feldíszítették az osztály-
termeket, s virággal fogadták az egyes sorban felvonuló maturandu-
sokat. a „ballagó”, diákok a ballag már a vén diák kezdetű diák-
nótát, majd a 30-as évektől az elmegyek, elmegyek, hosszú utra
megyek kezdetű népdalt énekelték. iskolánként eltérő volt a ballagás
módja annyiban, hogy csak a folyosókon és az osztálytermekben,
az iskola körül, vagy esetleg az egész városban ballagtak a diákok.

- a ballagás végén az iskola igazgatója és egy első
diák búcsúztatta a távozókat. sokhelyütt az előttük álló hosszú
ut jelképeként pogácsát és tarisznyát nyújtottak át a ballagóknak.

/folyt.köv./
8.55

bb 11. / ballag már a...folyt./-lm

- a felszabadulás előtti ballagások erősen érzelmi színezettek voltak, jól tükrözték az iskola és az élet közötti szakadékot, amikor egyértelmű szomorúsággal hangsúlyozták az életbe való kilépés gondolatát. az érzélgősség határát suroló „ballag már a vén diák”, dallamát az egykori teirások szerint gyakran nyomta el a sírás.

- a felszabadulás után - talán éppen a szokás ilyen jellegű ideológiai háttéré miatt - egyideig alig-alig, vagy csak teljesen megváltozott formában találhozhattunk a ballagással. az utóbbi esztendőkből azonban ez az eredetileg egyetemi és főiskolai hallgatóktól kiindult szokás nemcsak a középiskolákban, hanem az általános iskolákban is országsszerte megelevenedett, mégpedig teljesen megváltozott formában. amennyire helyes azonban, hogy megváltozott a ballagásnak a felszabadulás előtti sokszor már sziruposan érzélgős mellékszövege, szentimentalizmusa, annyira helytelen, hogy napjainkban sokhelyütt maskarás, bohócos felvonulássá torzítják ezt a kedves diákhagyományt. az iskolavégzés és az életbe kilépés egyszerre vidám és komoly hangulata - éppen az élet és az iskola közötti kapcsolat szorosabbra válásával - távol áll a mind a mélabus érzélgősségtől, mind a karneváli felvonulásoktól.
/mti/

bb 12. jelentősen emelkedett az óvodák száma vas megyében

vid gk-lm sr

1962. május 10.

vas megyében az elmúlt években az óvodák száma csaknem négyszeresére emelkedett. a felszabadulás előtt huszonegy, jelenleg pedig már nyolcvan óvoda működik. ezekben több mint 4300 gyermekről gondoskodnak. az idén újabb két óvodát nyitnak csákványdoroszlón és horvátzsidányban. jelentősen emelkedett a szakképzett óvónők száma is a megyében. számuk a felszabadulás előtti 26-ról 177-re nőtt./mti/

9.20

- 10 -

bb 13. új iskolák a hajdusági községekben

vid zs/tr-lm bs

1962. május 10.

hajdu-bihar megye községei a tanév kezdetéig több új iskolával gazdagodnak. berettyóújfaluban a szeptemberi tanévkezdés idejére befejezik egy központi fűtéses, 8 tantermes általános iskola építését. nyírcsád kis diákjai 6, a berekböszörményi iskolások pedig 4 tantermes iskolát kapnak.

még az idén lerakják az alapjait nádudvar új 8 tantermes oktatási intézményének, amelyben korszerűen berendezett politechnikai műhely, úttörőszoba és főzőkonyha is lesz./mti/

bb 14. helyreállítják ybl miklós székesfehérvári síremlékét

vid n-lm sr

1962. május 10.

tavaly volt hetven esztendeje, hogy meghalt ybl miklós, a világhírű építőművész, székesfehérvár nagy szülőtte. a magyar népköztársaság róla nevezte el a legkiválóbb építőművészeknek járó díjat, az ybl miklós díjat. nagy építőművész fiának emlékét székesfehérvár a jövőben nagyobb gonddal akarja ápolni. a nemrégiben alakult műemléki bizottság elhatározta, hogy a vörösmartyúton az a két ház, amelyet ybl miklós tervezett emléktáblával jelöli meg. rendbehozzák a nagy építőművész síremlékét is a székesfehérvári eszterom temetőben./mti/

bb 15. a közösség támogatásával ismét teljesértékű ember lett a súlyosan sérült mérai ferenc

vid j-lm ká

1962. május 10.

mérαι ferencet, a jászapáti velemi endre termelőszövetkezet fiatal tagját súlyos baleset érte. munka közben a szécskavágó jobb kezéfejét leszakította. a közösség nagy családja pártfogásba vette a szorgalmas és szerény fiatalembert. műkezet kapott, majd a közgyűlés határozatára könnyebb munkakörbe osztották, tanyagazdai teendők ellátásával bízták meg. azóta ismét szorgalmasan dolgozik, s elsajátította a villanszerelő szakmát is. az elmúlt esztendőben - rokkantsági nyugdíja mellett - 113 munkaegységet teljesített és ebben az évben is több mint 50 munkaegységet jegyeztek már be könyvecskéjébe. a fiatal tanyagazda - aki nagy gonddal vigyáz a közösség vagyonára - szakmai ismereteit tovább gyarapítja. a közelgő évben végezte el a villamossági felelősök tanfolyamát, és készül a mezőgazdasági szaknunkásképző tanfolyamra./mti/

9.27

- 11 -

bb 16. elsősorban az asszonyok érdeme: nőtincs község teljesítette
egészéves tojásfelvásárlási tervét

Vid j-lm ká

1962. május 10.

az alig több mint 1500 lakosu, nógrád megyei nőtincs községben dolgozik a rétsági járás egyik legeredményesebb termelőszövetkezeti nőtanácsa. irányításával a nőtincsi asszonyok a fontos kérdésekben együtt döntenek. Legutóbbi az mszmp központi bizottsága a mezőgazdasági határozatát vitatták meg, s úgy határoztak, hogy a háztáji gazdaságokban tovább növelik a baromfi-állományt, házanként legalább két kotlósalja csirkét nevelnek fel. az utóbbi hetekben meg is gyorsult a tojás- és baromfi felvásárlás a községben. nem ritka az olyan nap, amikor 500-600 tojást és 10-20 kiló baromfit értékesítenek a háztáji gazdaságokból. erre az évre nőtincsből 35.000 tojás felvásárlását tervezték, s ezt a mennyiséget máris túlhaladták, sőt a szerződéskötések már az 50.000-nél tartanak. /mti/

--

bb 17. üzemben az ország első forrólevegős szénaszárítója

vid j-lm ká

1962. május 10.

a palotási állami gazdaságban megkezdte munkáját az ország első, forrólevegős szénaszárító üzeme. a hollandiából vásárolt berendezésekkel a lucerna első kaszálása óta két műszakban dolgoznak: a beérkező nyers lucernát szecskázzák, szárítják, majd őrlik, óránként 15 mázsa tápértékben gazdag lucernalisztet állítanak elő. a tervek szerint az idén mintegy ezer hold termését dolgozzák fel és összesen 300 vagon takarmánylisztet adnak a népgazdaságnak. a forrólevegős szárítás legnagyobb előnye, hogy a karotin tartalom nagyrészt megmarad. a széna kilónként 200-250 milligramm karotint is tartalmaz, míg a hagyományos módszerrel szárított, jó szénánál a karotin tartalom csak 100-120 milligramm. /mti/

--

- 12 -

9.30

bb 32. elektromos távirányítással vezetik a balaton vizét az aligai szőlőkbe - tervezik az ország első automatizált öntözőtelepét

i ie-lm ká

1962. május 10.

a balaton csücskén, az aliga-környéki szőlők, gyümölcsösök és szántóföldek termésének növelésére építik fel az ország első automatizált öntözőtelepét. a balaton vizéből már több helyen öntöznek, de itt emelik majd először jelentős magasságba, - 60 méterre - a vizet, hogy ne csak a parti sávra, hanem a távolabbi teniszkra is jusson mesterséges csapadék.

az építkezésnél nagy megtakarítást eredményező újítást alkalmaznak: 4.5 kilométer hosszúságban ugynevezett tartály-csatornát létesítenek. ez tulajdonképpen a víztározó és az öntözőcsatorna kombinációja, betölti mind a kettőnek a szerepét s lehetővé teszi, hogy a víz szivattyuzásához az olcsóbb éjszakai áramot használják. a szivattyúk automatikusan működnek: elektromos távirányítással kapják az utasítást a víz továbbítására a csatorna mindenkor vízzintjét érzékelő berendezésektől.

az automatizált öntözőtelep tervei most készülnek a vízügyi tervező irodában. az építkezés az idén megkezdődik, a telep egyrészét jövőre már üzembe is helyezik. a távolabbi tervek szerint az ország eddigi legkorszerűbb öntözőtelepe 3500 holdra juttatja majd el az esőszerűen permetezett csapadékot. a balatoni strandok kedvelőinek egyébként semmi okuk az aggodalomra: az elektromos szivattyúk ugyan másodpercenként 600 liter vizet emelhetnek majd ki, ettől azonban a tó vizének szintje még egy millimétert sem csökken. /mti/

--

bb 37. hogyan segítheti a népfront a mezőgazdaságot - vitaanyag és irányelvek az országos tanács elnökségének állásfoglalása alapján

i di/gk-lm sr

1962. május 10.

a hazafias népfront országos tanácsa elnökségének legutóbbi ülésén széleskörű véleménycsere bontakozott ki arról, hogy a mozgalom hogyan segíthetné a legeredményesebben a mezőgazdaságot. a hozzászólások és a közös állásfoglalás alapján a közelmultban kidolgozták a következő hónapok munkájának irányelveit, amelyeket megvalósításuk előtt vitára bocsátanak.

az ország lakossága az elmúlt években átlagosan 100-150 millió forint értékű társadalmi munkával járult hozzá a városok és falvak szépítéséhez, gyarapításához. az önkéntes segítség azonban, elsősorban a községfejlesztés területén kamatozott; utak, iskolák, művelődési házak épültek, s ugyanakkor a mezőgazdaság kevésbé látta hasznát a társadalom különböző rétegei összefogásának, a hazafias népfront több mint száz ezer bizottsági tagjának és még ennél is nagyobb számú aktivistájának támogatásával most ezen a helyzeten kíván változtatni.

/folyt.köv./

9.37

- 13 -

bb 37. /hogyan segítheti...folyt./-lm

az irányelvek hangsúlyozzák: napjainkban a termelőszövetkezetek gazdasági meg erősödése és fejlődése segítheti elő legjobban az ország társadalmi és gazdasági haladását. a mezőgazdasági termelés fejlesztését az egész társadalom közös ügyévé kell tenni. a népfront-bizottságok tegyenek meg mindent azért, hogy hazánk minden lakója megismerje a mezőgazdaság fejlesztésének népgazdasági jelentőségét, s világosan lássa: a közös gazdaságoknak nyújtott segítség gyorsan és sokszorosán visszatérül az életszínvonal növekedésében, az ország exportképességének erősödésében.

a nagy munkából a népfront-mozgalom elsősorban két területen veheti ki részét: a második ötéves terv időszakában előttünk álló feladatok ismertetésével és a termelőszövetkezetek támogatására irányuló társadalmi összefogás és munkák kezdeményezésével.

a bizottságok mellett tevékenykedő különböző akciócsoportok tagjai, akik eddig már több esetben, így a termelőszövetkezeti beiktatók terveinek elkészítésével, a községek távlati fejlesztési terveinek kidolgozásával meggyőzően bebizonyították segítségüket, most a mezőgazdaság több területén kamatoztathatják tudásukat. az egyetemi tanárokból, akadémikusokból s a különböző szakterületek kiváló ismerőiből életre hívott társadalmi testületek hasznos szolgálatot tehetnek az országnak, ha egyéb feladataik megoldása mellett bekapcsolódnak a kenyérgabona-termesztés problémáinak megoldásába, tanácsokat adnak a tsz-eknek: hogyan növelhetik árutermelésüket, s részt vállalnak a gyümölcs- és szőlőtelepítési feladatok megoldásából. jól hasznosíthatnák társadalmi munkások vállalkozó kedvét, s gazdag ismereteit a termelőszövetkezetek üzemszervezésének területén, valamint az öntözéses gazdálkodás fejlesztésénél, s a belvízrendezéseknél. a műszaki szakembereken kívül - akiktől még a helyi ipar fejlesztésében is segítséget várnak - a kultúra munkásainak összefogását is kezdeményezi a népfront. a mezőgazdaság szocialista átalakítása ugyanis jelentősen átforgalmazza a falvak életét, s a parasztemberek sokhelyütt vezetőre várnak, aki megtanítja őket jól hasznosítani a megnövekedett szabadidőt.

a kidolgozott irányelveket hamarosan megvitatják a népfront-bizottságok elnökeinek és titkárainak fórumán, majd hozzákezdenek a mielőbbi megvalósításukhoz./mti/

--

9.44

- 14 -

bb 18. a kongresszusi munkaversenyben két acéltámas fronton tizenkilenc mázsával nőtt a dolgozók fejteljesítménye kányásbányán

vid sze-lm ki

1962. május 10.

a felszabadulás ünnepe után bontakozott ki a kányási bányászok kongresszusi munkaverseny, amelyben a bánya valamennyi fejtési és szállítási munkacsapata részt vesz. ez a bánya csaknem 3.500 kalória fűtőértékű szénével menkes után a nógrádi szénmedence második legjobb minőségű szénét adó bányája, s így mennyiségi tervét is túlteljesítheti. ennek alapján a bányászok kongresszusi munkafelajánlása is elsősorban a munkahelyi termelékenység növelésére és a termelt szén fűtőértékének javítására irányult.

a kongresszusi munkaversenyben a bánya két acéltámas frontján huszonöt százalékról hatvan százalék fölé növelték a kaparóra jövesztett szén arányát. így a nehéz fizikai munkát jelentő lapátolás nagyobb részétől mentesültek a bányászok. ugyanakkor - a kevesebb fizikai munka ellenére - több mint ötven százalékkal, 37 mázsáról 56 mázsára nőtt az ötvennégy tagú frontbrigád egy főre jutó termelése./mti/

--

bb 19. nagyteljesítményű drótgár építését kezdik meg az idén miskolcon

vid n/ki-lm

1962. május 10.

a miskolci december 4 drótművek közvetlen szomszédságában új, nagyteljesítményű drótgárat építenek a második ötéves terv idején. a több részlegből, kötélgyártó- huzó, valamint karbantartó üzemszék ebből álló gyár építésére kétszázhatvan millió forintot irányoztak elő s ebből az idén harminchat millió forintot használnak fel. az új gyárhoz vezető többkilométer hosszú vasúti vágányhálózat építését már megkezdték s a nyáron hozzáfognak a kötélgyártó üzem munkáihoz is.

az 1965-ben elkészülő, korszerű gyár teljesítménye négy-szerese lesz a jelenlegi miskolci drótműnek, s főként az építőiparnak nyújt majd segítséget. az új gyárban ugyanis évente huszezen tonna előfeszített betonacélhuzalt készítenek majd az épületelem gyárak részére. ezenkívül lényeges növelésével lehetőség nyílik a drótkötél import megszüntetésére is./mti/

--

9.50

- 15 -

bb 20. harmincezernél több kst tag győr-sopron megyében

vid n szb ki

1962. május 10.

győr-sopron megyében az év eleje óta tíz új kst alakult. a tagok száma 3400-zal növekedett, úgyhogy ezidő szerint a megyében 30.372 tagja van 134 kölcsönös segítő takarékpénztárnak.

a betétek összege az üzemek, vállalatok házi bankjaiban meghaladja a havi 2,5 millió forintot, amiből másfél millió forint jut győrré. a győri textilipari vállalatnál 1500, a richards finomposztó gyárban a soproni teleppel együtt ugyancsak 1500 kst tag van. a soproni ruhagyárban a dolgozók 75, a soproni pamutiparban pedig 80 százaléka kst tag.

a mezőgazdasági nagyüzemek közül példászerűen szervezték meg a kölcsönös segítő takarékpénztárt a győri állami gazdaságban, ahol a dolgozóknak több mint a fele tag. /mtl/

--

bb 21. árpádkori temetőt tárnak fel dombóvárott

vid gk szb sr

1962. május 10.

a dombóvári téglagyár dolgozói agyagbányászás közben egy csontvárra bukkantak, s a leletéről azonnal értesítették a szekszárdi múzeumot. a tudományos feltárás során megállapították, hogy a téglagyár közelében árpádkori temető van. az egyik sorból bronz dísz tárgy, szíjcsat és egy madárcsontból faragott tütartó került elő. érdekessége a dombóvári árpádkori temetőnek, hogy előkerült egy szarvasmarha-csontváz is. az állatot az elhunyt halottja torára állították le, s melléje temették, hogy „ne éhezzenek túlvilági életében...”, a temetkezésnek ez a formája ritka volt az árpád-korban.

az eddigi ásatások arra is fényt derítettek, hogy dombóvár mai helyén már a 11. században nagyobb település volt. /mtl/

--

bb 23. a baráti országok békedalai a kazincbarcikai dalos-ünnep programján - több mint 70 munkáskórus készült borsod megyében a nyári szereplésekre

vid zs/tr szb

1962. május 10.

borsod megye ipari üzemeiben ma már több mint 70 munkásdalárda működik. a kórusok a nyári hónapokban gazdag programot bonyolítanak le. a legjobb énekkarok a tervek szerint részt vesznek a toka-hegy-aljai dalosünnepségeken, az erdőbényei, a mádi, a tarcati és a toka-ji dalostalálkozókon.

kazincbarcikán tartják a béke- és barátság dalosünnepét. ennek egyik érdekessége lesz, hogy a részvevő kórusok kivétel nélkül a baráti országok k egy-egy békedalával lépnek a közönség elé. /mtl/

--

9.56

- 16 -

bb 22. bevált a központi orosznyelvű szakkör szombathelyen

vid -ln sr

1962. május 10.

a magyar-szovjet baráti társaság vas megyei elnöksége és három szombathelyi középiskola a tanév elején kísérletképpen központi orosznyelvű szakkört hozott létre.

a szakkör oktatási módszerei eltértek az eddigi orosz nyelvezakkörök, önképzőkörök oktatási módszereitől, mert itt a résztvevők elsősorban hallás útján sajátítják el az orosz nyelv alapelveit, a mindennapi beszédhez szükséges tárgyalási alapismereteket. a helyes hangsúlyozás, kiejtés elsajátítására hangtábla, magnetofon is a tanulók rendelkezésére állott.

a most megtartott záróösszejeletven a hallgatók előmenetele bizonyította, hogy a központi szakkör beváltotta a hozzá fűzött reményeket.

a magyar-szovjet baráti társaság elhatározta, hogy a jó tapasztalatok alapján a következő tanévben a járási székhelyeken is megszervezi a központi orosznyelvű szakköröket. /mtl/

--

bb 24. műszaki fejlesztéssel naponta husz tonnával több acél

vid sze-lm ki

1962. május 10.

a lenin kohászati művek martin-üzemében a kemencék csapolónyilásait eddig kézi szerszámokkal, fáradságosan bontották ki, hogy a folyékony acélt az üstökbe ereszthessék. ez a munka egy-egy kemencénél 15-20 percig is eltartott és baleset-veszéllyel járt. a műszaki fejlesztési tervnek megfelelően az idén a kemencékhez oxigén vezetékhálózatot építettek. ezzel lehetővé vált, hogy a csapolónyilásokat oxigén-ráfúvással néhány perc alatt, sokkal kisebb veszéllyel bonthassák ki. az új, kipróbált módszert ebben a hónapban már minden kemencénél rendszeresen alkalmazzák, s így naponta husz tonnával több acélt olvaszthatnak. /mtl/

--

10.02

- 17 -

bb 25. ujtással nyolc hónappal megrövidítették a százhalmattal vízkivételi mű szekrényének szállíthatóságát

vid n-lm ki

1962. május 10.

a százhalmattal hőerőmű üzemeltetéséhez nagymennyiségű hűtővizre lesz szükség, ezért az erőmű és a duna között többszáz méter hosszú csatornát, az erőmű közelében pedig vízkivételi művet építenek. a hűtőviz ellátásához tíz méter széles és huszonöt méter hosszú vasbeton „szekrényre”, van szükség. az eredeti tervek szerint ezt a betonszekrényt külföldi vas szálakkal és sok acélmerovítéssel kellett volna megépíteni. ez a módszer azonban költséges és hosszadalmas lett volna.

a dunaujvárosi 26. építőipari vállalat négy műszaki dolgozója, Finta Ferenc, Kaplanek Kornél, Márki János és Nagypál Sándor olyan ujtást dolgozott ki, amellyel gyorsították és gazdaságosabbá tették a betonszekrény építését. az ujtás szerint a 2.400 tonna súlyú betonszekrényt előbb elkészítették, majd az alatta levő föld kitermelésével lesüllyesztették. így a munkát az eredeti határidő előtt nyolc hónappal befejezték, több mint egy millió forintot és sok importanyagot takarítottak meg.

a lesüllyesztett betonszekrényben rövidesen megkezdik a szivattyúk építését. /mti/

bb 26. „cementjárat”, Lábattan és Vác között

vid/n lm ki

1962. május 10.

a Lábattani cement- és mészművek töltőállomásánál nagy a forgalom, menetrendszerint, 15-20 percenként indítják a cementtel megtöltött kék-sárga jelzésű tankautókat a környező üzemekbe. másfél év óta távolabbi utra is járnak az autók, ugyanis egyik legnagyobb fogyasztójuk az épülő dunai cementmű. a tank-autókba ömlesztett cement gyorsabban jut el a váci építkezéshez, mintha vasuton szállítanák. most is naponta 6-7 tankautó közlekedik Vác és Lábattan között. a napokban már a 2500. cementtel megrakott tankautót irányították az épülő gyárhoz. /mti/

10.09

- 18 -

bb 27. hatézer holdon repülőgéppel vetették el a rizst az állami gazdaságokban

i so/tm szb ki

1962. május 10.

ezen a héten befejezik a rizs vetését az állami gazdaságok. főleg szolnok megye tiszántúli részén, a hajduságban, békés és heves megye szikes területein 12.000 holdon termelnek rizst az idén. a gazdaságok vetésterületeik felén a jól bevált dubovszki fajta rizset vetik földbe, de több ezer holdon természetesen már a hazai nemesítési szarvaskákai élnevezésű fajtajelöltet. emellett uzrosz, valamint a duna-tisza közén 500 holdon dunghamshali fajtát is vetettek.

az idei rizsvetés érdekessége, hogy az eddigi jelentések szerint a vetésterület mintegy felén, körülbelül 6000 holdon repülőgéppel szórta ki a vetőmagot. erre az időre a mezőgazdasági légitámasztó nyolc új lengyel gyártmányú gépet a rizsteremtő állami gazdaságokba küldtek. levegőből vetettek többek között a hortobágyon, szarvason, tiszasüllyön, a közép-tiszai, a nagykovácsi és a kőrösi állami gazdaságban. /mti/

bb 29. a nógrádi gépállomások 70 traktorosa teljesítette tavaszi idénytervét

vid j szb ki

1962. május 10.

a késői kitavaszkodás ellenére néhány héttelatt pótolták az időjárás okozta elmaradást a termelősövetkezetekben dolgozó traktorosok nógrádban. különösen a „kétműszakosok”, értek el szép eredményeket; hatvanra nőtt azoknak száma, akik legyőzték az időt, és jóval határidő előtt teljesítették tavaszi idénytervüket. az erdőskürti kivételével valamennyi gépállomáson nagyszériű munkasikerek születtek. az érsekivárcsói gépállomás 72 traktorosa közül huszonkettőn, a berecegi gépállomás körzetében tizenötön, tolmácsoson tizenhároman teljesítették idénytervüket. Lencsés János és Szabó János, akik a honti győzelem termelősövetkezet szántóját művelik 45 lóerős traktorokkal, egymást váltva, két műszakban eddig 600 normálholdnak megfelelő talajmunkát végeztek el, a tavaszi idénytervben előírt 390 normálhold helyett. az élenjáró traktorosok jó munkájának köszönhető, hogy a nógrádi gépállomások eddig több mint 60.000 normálholdnak megfelelő munkát végeztek a közös gazdaságokban, csaknem annyit, mint a múlt év elején, amikor sokkal kedvezőbb volt az időjárás. /mti/

10.17

- 19 -

bb 28. virágzó paradicsompalántát ültetnek ki a szabadba a bors-
megyei termelőszövetkezetek

vid j szb

1962. május 10.

a duna-tisza közén, az ország egyik legjelentősebb paradicsom-
termő vidékén megkezdődött a palánták kiültetése. egyedül kecskeméti
látványban több mint félezer, a megye egész területén pedig mintegy
4000 holdon teszik földbe az előnevelt palántákat.

a kecskeméti termelőszövetkezetek részére az idén először köz-
ponti nevelőházban állították elő a palántákat. így valamennyi köz-
zős gazdaságban nemesített, egyöntetű fajtát termeszthetnek, s
virágzó palántákat ültethetnek ki a szabadföldre. /mti/

bb 30. gyarapszik a könyvbarátok tábora szabolcsban

i vid zs/tr szb zs

1962. május 10.

szabolcs-szatmár megye községeiben, járásaiban egyre szebb
eredményeket mutathat fel a könyvbarát-mozgalom. az alig néhány
hónapos akció már eddig is alaposan megnövelte a könyvtárak for-
galmát, s több ezerrel gyarapította a megye könyvbarátainak tábo-
rát. panyola községben például a mozgalom kibontakozása óta több
mint ötszöröse nőtt a rendszeres könyvtárlátogatók száma, a
baktalórántház i járásban pedig rövid idő alatt mintegy félezer
új olvasó iratkozott be a könyvtárakba. /mti/

bb 31. ifjúsági napok kőszegen

vid gk zsb

1962. május 10.

kőszegen június 2-10 között az idén is megrendezik az ifju-
sági napokat, hogy minél több fiatal ismerkedjék meg a nagymultu
város nevezetességeivel. a gazdag műsort mintegy 1500 fiatal fák-
lyás, lampionos felvonulása nyitja meg. az ifjúsági napok alatt
többek között nagygyűlést, tűzijátékot, utcabált, divatbemutatót,
szabadtéri filmvetítést, nagyszabású szellemi öttusát, megyei if-
júsági szpartakiádót, vidám karnevált rendeznek. /mti/

10.20

- 20 -

bb 33. új diák- és turistaszállók a balaton partján

vid/n lm ki

1962. május 10.

a balaton déli partján felújították és bővítették a
diákuszállókát. a békatelepi szállót hatvanról százhusz személyesre
bővítették. fonyódligeten korszerűsítették a diákuszálló épületét,
balatonszárszón pedig a régi iskola épületében rendeznek be
szállást negyven diáknak, majd később további husz helyről gondos-
kodnak. sídfokon a muzeum átépítésével hatvan ágyas manzárd-
szállóval javult az idegenforgalmi ellátottság. /mti/

bb 34. kiaknázzák a kislódi öreghegy bauxit kincsét

vid/n lm ki

1962. május 10.

a bakonyi bauxitbánya vállalat dolgozói megkezdtek a
veszprém megyei kislőd melletti öreghegy bauxit kincsének feltá-
rását. itt a kohászati alapanyag egyetlen nagyobb kiterjedésű,
ugynevezett lencsében helyezkedik el, s átlagos vastagságát mintegy
tíz méterre becsülték. a telep fekvése rendkívül szerencsés: a
bányászoknak sok gondot okozó karsztvíz szintje néhány méterrel
a bauxit réteg alatt van, s így száraz, szilárd állapotban
maradt az érc.

a hegy mélyében fekvő ércréteget majdnem vízintés
helyzetű vágattal közelítik meg, amelynek torkolata a hegy közép-
ső részén nyílik. itt kisebb pályaudvart képeznek ki, s a föld
mélyén közlekedő villanymotoros vontatású csilleszerelvényeket
ezen a helyen ürítik ki. a pályaudvarról két és fél kilométer
hosszu kötélpályán ereszkedik majd le a bauxit a kislódi vasut-
állomás mellé felépített 120.000 tonna befogadó képességű tároló
térre. innen megfelelő osztályozás után tehergépkocsikkal és
vonattal juttatják el a timföldgyárakba.

elsőként a fő szállító vágatot mélyítik, jó ütemben.
rövidesen megkezdik a lakótelep építését is. üzeletházat is emel-
nek s korszerű, háromszáz személyes fürdő szolgálja majd a bá-
nyászok kényelmét. /mti/

10.27

- 21 -

bb 35. megkezdték a dohánypalánták kiültetését - többszáz palántaültető gép „bevetésével”, gyorsítják a munkát

i cs/j szb ká

1962. május 10.

Országszerte befejezték a dohánytermesztési szerződések kötését, a múlt évi termőterülethez képest körülbelül 10 százalékkal nagyobb területre szerződtek a termelőszövetkezetek és az állami gazdaságok, az általában tapasztalható jó termelési kedv elsősorban az átvételi árak rendezésének köszönhető.

Az új dohánytermesztési időszak indulásáról az élelmezésügyi minisztérium dohányipari igazgatóságán adtak tájékoztatást. elmondották, hogy a megnövelt területre megfelelő mennyiségű, s általában jóminőségű palántát neveltek a termelő üzemek, sőt a tervezettnél nagyobb területre is elegendő lesz a palánta. a hatalmas meleggágy-telepeket rendszeresen permetezték a dohányperonoszpóra ellen, s így ez a veszedelmes betegség még sehol nem lépett fel. számottevő kárt a fagy sem okozott a palántákban. a legutóbbi napokban pest, szolnok, heves, továbbá bács-kiskun, szabolcs-szatmár és hajdu megyében megkezdték a dohánypalánták kiültetését. az ültetés meggyorsítására országosan többszáz palántaültető gépet „vetnek be”, a jól előkészített talaju dohánytáblákon.

a minisztérium szakemberei - a kedvezőtlen időjárás okozta kérés miatt - szükségesnek tartják a palántakiültetés meggyorsítását. felhívják a termelők figyelmét a palántanevelő meleggágyi telepek további rendszeres permetezésére a dohányperonoszpóra ellen, valamint arra, hogy a kiültetett palántákat hat nap után gondosan permetezzék meg. ez az első szabadföldi permetezés kötelező. a dohányperonoszpóra kártétel elhárításához szükséges hatékony védőszerket már mindmennyit kiszállították a felhasználó üzemekbe. /mti/

- 22 -

bb 36. mintegy 150 ezer hektoliterrel több sör a nyári csúcsidényre, mint tavaly

i tó/n lm bs

1962. május 10.

az utóbbi évek nyári hónapjaiban időnként „hiánycikk” volt a sör, pedig 1950 és 1960 között ötszörösére, azaz 3.550.000 hektoliterre nőtt sörgyáraink évi termelése. ez azt is jelenti, hogy 1960-ban - 10 millió lakost számolva - több mint 35 liter volt az évi „sör-fejadag”, az igény azonban ennél is több, s innen adódnak a nyári hónapok kisebb ellátási nehézségei. a magyar országos söripari vállalat nagy erőfeszítéseket tesz, hogy az idén nyáron kevesebb legyen a panasz a sörellátásra. nem igéri minden igény kielégítését, mindenesetre a második és a harmadik negyedévben több sör kiadására készülnek, mint a múlt év azonos időszakában. az idei két nyári negyedévben mintegy 100.000 hektoliterrel több a vállalat terve, mint a múlt év azonos időszakában elért tényleges eredmény, s a dolgozók a 8. pártkongresszus tiszteletére felajánlották a magasabb terv túlteljesítését is. vállalták, hogy a második negyedévben mintegy 10 ezer, a harmadik negyedévben pedig 40-50 ezer hektoliterrel több sört készítenek az előírtnál.

több lesz a palackozott sör is. tavaly a két negyedévben 704 ezer hektolitert palackoztak, most pedig 800.000 hektoliter üveges sör forgalomba hozatalát tervezik.

a hazai termelés növelésén kívül az esetleges hiány csökkentésére és a választék bővítésére külföldről is hoznak be sört a nyári csúcsidényben. /mti/

.-

10.40

- 23 -

bb 38. olcsóbb lett a retek és az új karalábé

i nj/j-lm ie

192. május 10.

a nagyvásártelpre csütörtökön reggel 18 vagon és 24 tehergépkocsi áru érkezett. a vagonszállítmányok így oszlottak meg: 3 vagon saláta, 1 vagon zöldhagyma, 3 vagon vegyes darab-áru, 5 vagon citrom, 4 vagon tojás és 2 vagon vágottbaromfi.

csütörtöktől sulyra is árusítják az eddig csak csomózott levesbevaló új zöldséget, sárgarépát és a zellert. a zöldség kilója 10, a sárgarépáé 7, a zelleré ugyancsak 7 forint. olcsóbb lett a hónaposretek és az új karalábé: a hónaposretek csomónként 0.80-1.20, az új karalábé darabonként 2.40-3.20 forint./mti/

--

bb 39. megnyílt a szegedi hajó-szálló

vid te-lm ki

1962. május 10.

csütörtökön megnyílt szeged egyik idegenforgalmi nevezetessége, a tisztán horgonyzó szőke tiszta elnevezésű hajó-szálló. az összkomfortos szobákban ötvennyolc személyt szállásolhatnak el. a romantikát kedvelő turisták már az első napra csaknem valamennyi szobát lefoglalták.

a szőke tisztát, a forgalomból kivont öreg hajót, korszerű szórakozó kombinációval rendezték be. konyhájában a legmodernebb bel- és külföldi gépekkel, elektromos üstökben, tűzhelyeken készítik az izletes, főleg szegedi halétel különlegességeket. még e hónapban megnyílik a hajó kétszáz személyes, korszerűen berendezett étterme is. a hajó eszpresszó, bár és cukrászda részlegel is várják a látogatókat. a vendégek strandolási lehetőségeire a vízi szórakozó kombinát mellé kapcsolt uszókosárban nyílik lehetőség./mti/

--

13.45

- 24 -

13.55 ✓
Re

bb 40. időjárásjelentés

gg-lm

1962. május 10.

a meteorológiai intézet jelenti május 10-én, csütörtökön 13 órakor:

szeles idő

európa nagy részén az évszaknak megfelelő időjárás alakult ki. a szerdai szokatlan meleg közép Európában is mérséklődött, az atlanti óceán felől nagy erővel előretörő, kissé hűvösebb lég-hullámok hatására. hazánkban szerdán 8-13 óráig át sütött a nap. délután nyugat felől megindult az óceáni eredetű levegő beáramlása és először a dunántul északnyugati részén, majd az éjszaka folyamán az ország északkeleti területein sok helyen okozott zivart. a lehullott csapadék mennyisége a dunántulon általában nem haladta meg az 1 millimétert, csak pápán volt 14 milliméteres zápor jégesővel. az északkeleti megyékben általában 1-6 milliméter eső hullott, de hortobágyon 7, mátészalkán, csengeren és lilla-füreden 8, nyíregyházán 9 és borsodnádason 10 milliméter csapadékot mértek. a hőmérséklet napközben az északkeleti határszél közelében 24-27, máshol 27-30 fokig emelkedett. csütörtökön hajnalban északkeleten 12-14, máshol csak 14-18 fokig hűlt le a levegő.

budapesten szerdán a hőmérséklet napi középértéke 21.9 fok volt, a sokévi átlagnál 6.6 fokkal magasabb. csütörtökön 12 órakor budapesten a hőmérséklet 20 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 758 milliméter, gyengén emelkedő irányzatú.

várható időjárás péntek estig: többórás napsütés, északnyugat felől felvonuló, változó mennyiségű felhőzettel. néhány helyen záporosó, zivatar. időnként élénk északnyugati szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 8-12, legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken 18-22 fok között.

a duna vizállása május 10-én, csütörtökön délelőtt 11 órakor: 363 centiméter./mti/

--

13.56

- 25 -

14.20 ✓
Re

bb 41. hét ország részvételével megkezdődött a dokumentációs központok nemzetközi szövetsége társadalomtudomány osztályozó bizottságának konferenciája

t s/ög- hné lm bs

1962. május 10.

csütörtökön az országos műszaki könyvtár épületében megkezdődött a dokumentációs központok nemzetközi szövetsége társadalomtudomány osztályozó bizottságának háromnapos konferenciája. a dokumentációs központok nemzetközi szövetségének alelnöke, az országos műszaki könyvtár és dokumentációs központ főigazgatója janszky lajos elmondotta az mti munkatársának, hogy a nemzetközi szövetség négy évvel ezelőtt alakult meg, s munkájában jelenleg 35 állam vesz részt, köztük magyarország. a szövetség évenként ülészik, felváltva szocialista és tőkés országokban.

e nemzetközi szervezet egyik fő bizottsága, - társadalomtudomány osztályozó bizottság, most hazánkban tartja háromnapos konferenciáját. ez egyben a bizottság hatodik ülészaka. fő feladat, hogy a közgazdaságtan osztályozásának kérdéseiben megállapodjanak. a budapesti konferencián hét ország - a szovjetunió, csehszlovákia, lengyelország, hollandia, nszk, jugoszlávia, és magyarország képviselői vesznek részt. a bizottság munkájáról a dokumentációs központok nemzetközi szövetségének legközelebbi hágai ülésén számol be./mti/

--

bb 42. ezer hektár fenyőerdőt támadott meg vas megyében a fenyőrontó fészüsdarázs - haladéktalanul megkezdtek a védekezést

vid j-lm ká

1962. május 10.

a vas megyei kám község határában, az ugynevezett jeli-erdőben mintegy ezer hektárnyi fenyőerdőt támadott meg a fenyőrontó fészüsdarázs. a darázsok és hernyók sűrű rajokban lepték el a fákat. a tanakajdi növényvédő állomás dolgozó, dr. manninger adolf neves szakember irányításával haladéktalanul megkezdtek a kártevők elleni védekezést. ködösítő géppel finomra porlasztott, a kártevőt pusztító vírusokat tartalmazó gázolajat permeteznek a fák ágaira, törzsére. a permetezés egyben kísérlet is; most próbálják ki azt a szert, amely hatásosan pusztítja a fenyőnek ezta veszedelmes kártevőjét ./mti/

--

14-05

- 26 -

bb 43. szeptember 30-án üzembe helyezik a nyolcezer állomáson ferenc központot - határidő előtt indult az oroszlanyi erőmű második gépegysége - megkezdődött a dunai szalmacellulózgyár műszerinek szerelése - újabb beruházások valósulnak meg az idén

i sl-kf vid/n szb vg

1962. május 10.

az idei beruházási tervek teljesítése az eddigi jelek szerint kedvezően alakul. az év első négy hónapjában műszaki szempontból az éves beruházási tervnek mintegy 25 százaléka valósult meg, ami jó eredmény, mert az előző esztendőben hasonló időszak alatt husz százalékat teljesítették az évi tervnek.

a második ötéves terv legnagyobb könnyüipari létesítménye a dunai szalmacellulózgyár építkezésén a gépészeti szerelés nagyobbik felén már tuljutottak, májusban a kazánház, a bepárló részleg és az ugynevezett kausztifikáló üzem gépeit is felszerelik a finn és a svéd szakemberek irányításával. jelenleg az elektromos szerelők felé fordul a fő figyelem, mert ez a munka vontatottan indul. az elektromos szerelő vállalat ugyanis viszonylag kis létszámmal látott munkához, pedig a napokban már átveszik a dunai vasműtől vezető tápkábelt, megérkezik az elektromos áram és május 20-án az egyik üzemszobában már meg is akarják forgatni a gépeket. az építkezéshez egyébként most már a műszerészek is felvonultak és megkezdtek a cellulózgépteremben az angol gyártmányu műszerek és automata szerelését. az új könnyüipari gyár, amely évi 22 ezer tonna cellulózt ad a papriiparnak a tervek szerint ősszel kezdi meg próbüzemét.

az oroszlanban épülő 200 megawattos erőműnél jelenleg a második 50 megawattos gépegység bekapcsolására készülnek. az első gépegység építésekor szerzett tapasztalatokat hasznosítva ezt a berendezést a tervezett június 1-i határidőnél előbb akarják üzembehelyezni, pedig munkájukat sok akadály nehezítette. több hazai üzemkésve szállított különféle felszereléseket, az itt dolgozó 2.000 ember munkáját azonban sikerült úgy összehangolni, hogy nemcsak a késést pótolták, hanem már 10 napos előnnyel dolgoznak. több fontos berendezés próbált már megkezdtek, s e hét végén a turbinát is megforgatják. az építőknek egy része már a harmadik gépegységen dolgozik, hogy azt is még az idén, lehetőleg a tervezett december 1-i határidő előtt átadhassák. /tolyt.köv./

14.40

- 27 -

bb 43. /szeptember 30-án.... 1. folyt./- szb

a telefonállomás bekapcsolására váró budapesti lakosoknak a ferenc központ közelgő átadása jelent jó hírt. a fővárosban 1938-ban épült utoljára telefonközpont, azóta betelt a központok befogadóképessége és helyhiány miatt bővítésükre sincs lehetőség. a társbeszélő helyzet enyhítésére elsőnek 140 millió forintos költséggel felépítették a posta a ferenc központot. az építési munkáknak már régebben be kellett volna fejeződniük, a beloiannisz gyár azonban egyéb feladatai miatt késett a szereléssel. most már teljes erővel halad a munka és várhatóan szeptember 30-án üzembe helyezik a 8000 állomás, kapcsolására alkalmas központot. ezzel természetesen még nem oldódnak meg, csupán enyhülnek a fővárosban a társbeszélő hálózat bővítésének problémái. az üllői uti lakótelep, továbbá kispest és környéke igényeinek nagyrészt most már ki tudják elégíteni. pesterzsébet és kőbánya mellék központot amelyek eddig a józsef központhoz tartoztak a „ferenc”, veszi át, ezzel csökken a józsef központ túlterheltsége, ott is lehetőség nyílik újabb állomások bekapcsolására. /mti/

--

bb 44. befejezték az alföldön a kender vetését

vid j szb ie

1962. május 10.

rekordidő alatt fejezték be a kender vetését az alföldön, a délmagyarországi rostkikészítő vállalat termelési körzetében. csongrád, békés, bács, pest és szolnok megye termelészövetkezetei és állami gazdaságai 17.000 holdon 18 nap alatt végeztek a sűrű munkával. a déli megyékben, ahol legelőször melegedett fel a talaj, és viszonylag korán földbe került a mag, már szépen zöldell a kender.

bár nagyon igyekeztek a vetéssel, s az időjárás okozta elmáradásból legalább egy hetet pótoltak, még így is mintegy tíznapos késéssel kerülhetett csak földbe a mag. ennek ellenére a fontos ipari növényből a szokásos jó termést várják, mert mindenütt kellően előkészített, az össze l bőségesen trágyázott és mélyen szántott földbe vetettek. a z idén egyébként háromezer holddal nagyobb területen természetesen kender, mint tavaly. /mti/

--

15,04

- 28 -

15,30

bb 46. üzembe helyezték a budafoki kooperációs hőerőművet a budapesti élesztőgyár telepén

t.tó/n szb vg

1962. május 10.

a budapesti élesztőgyár budafoki telepén és négy környező üzemből az energiát szolgáltató berendezések elavultak, felújításuk külön-külön tulságosan sokba került volna. gazdaságosabb megoldást jelent, hogy az élesztőgyár, a hárosi falemezművek, a kartonlemezműgyár, a zománcipari művek és a nyomdafestékgyár részére közös erőművet építettek az élesztőgyár területén. az óránként 52 tonna, 41 atmoszféras nyomású gőz előállítására alkalmas kooperációs erőmű mintegy 120 millió forintba került.

az építkezés befejezéshez közeledik. az első kazánt a múlt év végén, amásodikat pedig április elején helyezték üzembe. most elkészült a harmadik kazán és megkezdődött a szárítása. már a két kazán működése is lehetővé tette az ugyancsak új, négy és fél megawattos ármafejlesztő turbina megindítását. az ezzel fejlesztett villamosenergia egy részét az élesztőgyárban használják fel, a többi letet pedig átadják az országos hálózatnak. az új erőmű, amely az élelmiszeripar legnagyobb erőtelepe, már az idén mintegy 20 millió forint értékű gőz és villamosenergiát szolgáltat a bekapcsolt üzemeknek és az országos hálózatnak.

csütörtökön műszakilag átadták az erőműtől az üzemekhez vezető mintegy 3 kilométer hosszúságú gőztávvezeték is. /mti/

--

bb 45. a hajduszoboszlói mezőgazdasági szakiskola nyerte el a földművelésügyi miniszter vándorzászlaját

k ie szb ie

1962. május 10.

a földművelésügyi minisztériumban értékelték a mezőgazdasági szakiskolák oktató-nevelő munkáját és a termelészövetkezeti mozgalom kifejtett tevékenységüket. a legjobb helyezést, s ezzel alapjában a földművelésügyi miniszter vándorzászlaját a velejáró 5000 forint pénzzutalommal, a hajduszoboszlói szakiskola nyerte el. második a szabadkigyósi, harmadik a lengyeli mezőgazdasági szakiskola lett. /mti/

--

15,15

- 29 -

15,30

15,30

bb 47. harmincnyolcezer tonna szenet adott eddig a lengyel-magyar meddőfeldolgozó üzem - újabb üzemek építéséről tanácskoztató tatabányán a haldex felügyelőbizottsága

i szf/hné szb vg

1962. május 10.

a lengyelországi szénbányák meddőhányóinak feldolgozására alakult haldex lengyel-magyar részvénytársaság május 7-től 9-ig felügyelőbizottsági ülést tartott tatabányán. megtárgyalták a részvénytársaság 1962. évi tervét, a már működő mihal-bányai üzem továbbfejlesztését. ez az üzem eddig 424.000 tonna meddő anyagot dolgozott fel és ebből 38.000 tonna szenet termelt. a felügyelőbizottság úgy határozott, hogy a szén kivonása után visszamaradt anyagot előkészítik kerámiai feldolgozásra és bányatömedékelésre. a somberkben épülő második feldolgozó telepet a nyáron üzembehelyezik. további üzemek telepítéséről is döntenek, 1966 első negyedévéig öt újabb lengyel-magyar meddőfeldolgozót rendeznek be a lengyel bányavidékeken, ezekkel együtt összesen hét közös üzem működik majd. végül megvizsgálták a termelés gazdaságossági kérdéseit és intézkedtek a gazdaságosság továbbfokozására.

a határozatokat és az ülés jegyzőkönyvét csütörtökön budapestben írták alá. /mti/

--

bb 49. tájékoztató a textilipar munkájáról

t sz/gg szb vg

1962. május 10.

csütörtökön a magyar sajtó házában vég László könnyűipari miniszterhelyettes tájékoztatót tartott textiliparunk munkájáról; arról a törekvéséről, hogyan igyekszik kielégíteni a hazai keresletet a lakosság igényét és milyen exportfeladatokat teljesít. a miniszterhelyettes beszámolt textiliparunk fejlesztésének terveiről is. /mti/

--

15,36

- 30 -

bb 48. hatszáztizmillió forint könyvekre, százharmincötmillió mozilátogató - dr. hadnagy László miniszterhelyettes sajtótájékoztatója

t lv/vt/tm szb sr

1962. május 10.

a kulturális tömegmunka időszerű kérdéseiről tájékoztatta a sajtó képviselőit, csütörtökön az újságíró szövetség székházában dr. hadnagy László művelődésügyi miniszterhelyettes. a felnőtt oktatásról szólva elmondotta, hogy az általános-, és a középiskolákban, továbbá az egyetemeken több mint 200.000 dolgozó ül be munkája után a padokba. a művelődés iránti igény növekedését mutatja az is, hogy 1961-ben az országban a lakosság 610 millió forintot költött könyvekre. ugyanakkor növekedett a szakszervezeti és közművelődési könyvtárak látogatóinak száma. az utóbbiakat az elmúlt évben több mint 1.800.000 olvasó kereste fel. a lakosság tudásszomját igazolja az is, hogy az elmúlt évben a tit előadói az ország városaiban és falvaiban 4 millió hallgató előtt mintegy 70.000 előadást tartottak.

a miniszterhelyettes a továbbiakban a munkásakadémiákról szólt. elmondotta, hogy jelenleg ezer ilyen akadémia működik, 60.000 hallgatóval. a napokban zárult 350 tsz-akadémián a télen 17.000 falusi ember ismerkedett a mezőgazdaságot leginkább érdeklő kérdésekkel.

a kulturális tömegmunka fejlődéséről „beszél”, „hogymintegy 400.000-en kapcsolódtak be az öntevékeny művészeti csoportokba. új színfoltként jelentkeztek mind a falusi, mind a városi kultúrában az irodalmi színpadok. bár csak rövid multra tekintenek vissza, népszerűségükről máris tanuskodik, hogy az országban mintegy 200 irodalmi színpad szórakoztatja látogatóit. örvendetes, hogy az elmúlt esztendőben 135 millió ember nézte végig a mozilátásokat, 5,5 millió néző fordult meg a színházakban, a muzeumlátogatók száma pedig elérte a 4 milliót.

dr. hadnagy László felhívta a figyelmet, hogy az öntevékeny művészeti csoportok tagjai kerüljenek szorosabb kapcsolatba a hivatásosokkal, kérjenek tőlük támogatást és a színházak művészei adjanak segítséget egyes nehezebb „szakmai” kérdésekben. hiányolta a művészeti csoportok „szindarab-repertoárját”, „amin elsősorban az írók segíthetnek: minél több új művet a kultúra, főleg falusi terjesztőinek. /mti/

--

15,55

- 31 -

bb 50. több mint 35.000 troli-, busz-, villamos-, taxi és hév
vonatvezető tanácskozott májusban a biztonságosabb vezetésről - a
nagyüzemekben és az iskolákban ismertetik a közlekedési szabályokat

i hbj/sze vm vg

1962. május 10.

a budapesti balesetelhárítási tanács néhány héttel ezelőtt
felkérte a közlekedési vállalatokat: tudatosítsák dolgozóik körében,
hogy csak nagyon körültekintő, gondos vezetéssel lehet csökkenteni
a rendkívül megszorított balesetek számát. ugyanakkor elhatározták
azt is, felhívják a gyalogosokat, hogy jobban vigyázzanak testi
épségükre, mert a balesetek zömét gondatlanság okozza. a tanács
csütörtöki ülésén - amelyen a fővárosi nagy közlekedési vezetői is
részvettek - megállapították, hogy a felhívásnak már mutatkozik
az eredménye. a fővárosi autóbuszüzem, a fővárosi villamosvasút, a
hév, a taxi vállalat, a fősped körülbelül 35.000 dolgozója, - busz-,
troli-, villamos-, taxi és hév vonatvezető, továbbá kalauzok és
műszakiak - röpgyűléseken, termelési értekezleteken, ankétokon,
brigádtanácskozásokon elemezték, miért szaporodnak a balesetek budape-
sten, melyek a fővárosban a legveszélyesebb közlekedési gócpont-
ok, s mit kell tenniük a vezetőknek a gyakori balesetek elkerülésé-
re. a villamos, az autóbusz-és a taxi vállalatnál balesetelhárítási
ötletnapokat, kresz-vetélkedést rendeztek és rendeznek, naponta ülté-
kelik a gépkocsivezetők munkáját, ugyanakkor beszámolnak a karambo-
lok, összehúzóesetek, balesetek okairól és a súlyosabb esetekről
készült fényképeket faliújságokon mutatják be.

a fővárosi autóbuszüzem, a fővárosi villamosvasút és a taxi
vállalat forgalmi vezetői kocsikiadásnál minden nap figyelmeztetik
a gépkocsivezetőket, hogy jó időben a vezetők - szinte ösztönösen -
inkább a gáz - mint a fékpedált használják, tehát könnyelműbben ve-
zetnek. a hangos hirdatók és üzemi lapok ugyancsak folyamatosan víz-
sítják a balesetelhárítás időszerű problémáit. örömdetes az is,
hogy a hazafias néppfront, a budapesti balesetelhárítási tanács és
a rendőrség együttes rendezésében szervezett kresz-ankétokon több
mint ötvenezer gépkocsivezető vett részt.

nem elégséges azonban, ha csak a gépkocsivezetők vigyáznak,
a gyalogosoknak is körültekintőbben kell közlekedniük. éppen
ezért a következő hetekben iskolákban és nagyobb üzemekben ankéto-
kon hívják fel a gyalogosok figyelmét a közlekedési szabályok be-
tartására, ezzel kapcsolatban érdekes kezdeményezést indított el.
a hév, a vonala mentén fekvő iskolákat és üzemeket a forgalmi
vezetők felkeresik és rövid kis előadásokat tartanak a közlekedési
rendről. /mti/

16.25

16.40

[vállalatok

16.40

- 32 -

bb. 51. munkában a növényvédő gépek: hatmillió forinttal
olcsóbban dolgoznak szabotcsban a korszerű, nagyteljesítményű
gépek

vid ő kz/gy/ie

1962. május 10.

a nagyüzemek kialakulásával megteremtődtek hazánkban a
korszerű növényvédelem megszervezésének előfeltételei. egyes
fontos területeken, így többek között a híres nyírségi alma-
termő vidéken, már hasznosítják is az ezzel adott lehetősége-
ket. a nagyarányú, szinte teljes gépesítés eredményeként
az idén már mindössze öt napig tart egy-egy permetezés. háti
permetezőkkal kétszer ennyi idő alatt végezték el ugyanezt
a munkát. a kisüzemi felszerelésekhez minden permetezésnél
12 000 ember kora hajnaltól késő estig tartó fáradságos munká-
jára volt szükség. a nagyüzemi gépekkel hatodannyi ember lát-
ja el ugyanezt. a szabotcsi gyümölcsstermelők növényvédelmi
költségei, éves átlagban, csak ezáltal mintegy hatmillió forint-
tal csökkentek. a haszonnak azonban még ez is csak a kisebb
része. a kártevőktől időben és gyorsan megtisztított gyümöl-
csökben ugyanis számottevően javul az áru minősége. 1950
előtt a nyírség 37 000 holdnyi gyümölcsösében az össztermésnek
csupán 20-25 százaléka volt exportképes, ma pedig az össztermés
70-80 százaléka ilyen minőségű. ez a minőség-javulás további
igen jelentős többletjövedelemhez juttatta a gyümölcsstermelő
állami és szövetkezeti gazdaságokat.

a nyírségi almáskerteket egyébként ezekben a napokban
már harmadszor permetezik. ötszáz nagyteljesítményű, úgynevezett
„hakkódszóró”, gép ontja a fákra éjjel-nappal a különböző
kártevőket pusztító vegyszereket.

a tiszazug nagyterjedésű szilvásait szinte minden év-
ben alaposan megtizedelte a szilvadarázs. ez a veszedelmes kár-
tevő, amely a zöld gyümölcsbe rakja a petéit s szétroncsolja a
szilvát, az elmúlt évben már oly nagy mértékben elszaporodott,
hogy az egész vidékről egyetlen vagonnyi szilvát sem tudtak
exportálni. a hagyományos módszerű, földről történő permetezés
nem volt eredményes. a kártevő gyorsabban „dolgozott”, még
a motoros permetező gépeknél is. a vidék szövetkezetei éppen
ezért az idén a repülőgépes növényvédelmi szolgálat segítségét
kérték. közreműködésükkel négy nap alatt könnyűszerrel leper-
metezték az összes fákát, s a szakemberek számítása szerint
ezzel végre sikerül megelőzni a rendkívül fürge rovar kártételét.

/folyt. köv./

16.28

16.15

- 33 -

bb. 51. /munkában a növényvédő.... 1. folyt./ gy

országszerte, általánosan és nagy területen alkalmazzák szövetkezeti gazdaságaink a vegyszereket a gabonák fejlődését gátló gyomok - elsősorban az acat és a vadrepce - irtására. hasznossága mellett már több év gyakorlati tapasztalatai szólnak, a csongrád megyei szakemberek számításai szerint például a gabonák vegyszeres gyomtalanításának holdankénti 80-90 forintos költsége másfél- három mázsás többlettermésben térül vissza. a megye határában 12 000 hold gabonát gyomtalanítanak az idén vegyszerezéssel, s ez ilyen módon, szerény számítások szerint is, legalább 200 vagonnal több gabonát jelent.

teljes üzemen vannak a gyomirtó vegyszereket szóró gépek szolnok megyében a mezőheki táncsics, a karcagi lenin és több más termelőszövetkezet határában. eddig 30 000 hold búzát gyomtalanítottak és a hónap végéig együttesen 70 000 holdra szórják ki a gyomirtó vegyszert.

a tákta-köz hagyományos cukorrépatermelő községeiben a szerencsi cukorgyár növényvédő brigádjai járják a határt. repabarkó és földi bolha ellen permetezik a cukorrépa-táblákat. a védekezést időben kezdték meg, s így számottevő kárt, noha mindkét rovar fejlődéséhez kedvező az idő, eddig még sehonnán sem jelentettek.

békés megyében az elmúlt öt év átlagában 50 kiló volt egy-egy hold lucerna maghozama. a szakemberek számításai szerint, ha jobban tudják megszervezni az értékes takarmánynövény védelmét a lomb és mag-kártevők ellen, akkor ezt a hozamot megduplázhadják. a közös gazdaságok fel is készültek erre a munkára. ma már annyi gép áll rendelkezésükre, amennyivel 40 000 hold lucerna rendszeres és korszerű növényvédelmét tudják ellátni. száznyolc nagyteljesítményű permetező- és porozó gépiük kezeléséhez már a télen kiképezték a szakembereket s így az idén, mivel növényvédőszerrel is elegendő áll rendelkezésükre, sikerrel veszik fel a bizelmet a lucerna összes kártevője ellen.

/mti/

16.33

16.10

RV

..

- 34 -

bb. 52. jól bevált a műanyagfóliás palántanevelés - zöldségtermesztési bemutató kecskeméten

t vid/gy/ie

1962. május 10.

a duna-tisza közti mezőgazdasági, üzemszervezési és technikai tanács csütörtökön zöldségtermesztési bemutatót tartott kecskeméten, a mezőgazdasági kutató intézet kísérleti telepén, ahol a környékbeli tsz-elnökök, agronómusok és brigádvezetők a nagyüzemi zöldségtermesztés legújabb módszereit tanulmányozták. megtekintették többek között a műanyagfóliás palántanevelést, amelynek három változatával kísérletezik az intézet. legjobban a kétsoros műanyaggal bevont melegágy vált be, de jól fejlődtek a növények a műanyagponyva alatt is. a műanyaggal védett ágyak páradusok, több napfényt kapnak, s így erőteljesebben fejlődnek bennük a palánták.

a látogatók megtekintették a paradicsom gépi palántázását, majd a dinnyetermesztéshez kaptak hasznos tanácsokat. /mti/

..

bb. 53. a japán követ bucsulátogatásai

küm lt/gy/hk

1962. május 10.

dobi istván, az elnöki tanács elnöke csütörtökön bucsulátogatáson fogadta seishiro ogawát, japán magyarországi rendkívüli követét és meghatalmazott miniszterét magyarországról a közeljövőben történő végleges eltávozására alkalmából.

péter jános külügyminiszter május 10-én csütörtökön ugyancsak bucsulátogatáson fogadta a távozó japán követet.

/mti/

..

16.45
18.10

RV

- 35 -

bb. 54. kállai gyula fogadta új damaszkuszi nagykövetünket

küm lt/gy/nk

1962. május 10.

kállai gyula, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnök-helyettese csütörtökön fogadta murai istvánt, a magyar népköztársaság új damaszkuszi rendkívüli és meghatalmazott nagykövetét állomáshelyére a közeljövőben történő elutazása alkalmából. /mti/

..

bb. 55. kállai gyula fogadta új tokiói követünket

küm lt/gy/nk

1962. május 10.

kállai gyula, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnök-helyettese csütörtökön fogadta zalka andrást, a magyar népköztársaság új tokiói rendkívüli követét és meghatalmazott miniszterét állomáshelyére a közeljövőben történő elutazása alkalmából. /mti/

..

bb. 56. szegedről szóló kisfilm forgatását kezdték meg

vid hi/n/gy/sr

1962. május 10.

csütörtökön szegeden új kisfilm forgatását kezdték meg: filmre veszik a város lakóházépítkezéseit, műemlékeit, szobrait, s a helyi muzeumban látható nevezetességeket, megörökítik továbbá a szegedi üzemi munkások életét, a sportolók szórakozását, a halászok munkáját a tiszán és más érdekességeket. a forgatásnál a szegedi ifjúsági irodalmi színpad és a városi gyermekszínház tagjai statisztálnak: a szegedi színek - szegedi szobrok című új filmet juniustól vetítik a televízióban és a filmszínházakban. /mti/

..

17,00

- 36 -

bb. 57. megtiltszerezték a fütermést a kunsági szikes ősgyepen - bemutató karcagon

i vid gy/ie

1962. május 10.

takarmánytermesztési tapasztalatcserét és bemutatót rendeztek csütörtökön karcagon, a nagykunsági mezőgazdasági kísérleti intézetben. a résztvevő szakemberek megtekintették többek között a Lenin termelőszövetkezet határában a szikes ősgyeppek hozamának növelésére végzett kísérleteket. ezek a rossz minőségű legelők évente mindössze 15-20 mázsa fütermést adnak, a szövetkezet szakemberei azonban, a kísérleti intézet tanácsai szerint néhány parcellán bevezették az öntözést és a műtrágyázást, az évi fütermés ezeken a táblákon már holdanként 160-180 mázsára tenetű. a hasznos módszert most elterjesztik egész szolnok megyében s így többtízezer holdnyi szikes gyepet tesznek termékenyvé. /mti/

..

bb. 58. német kulturális delegáció veszprémben

te/gy/hi

1962. május 10.

a német demokratikus köztársaság magyarországon tartózkodó kulturális delegációja dr. wilhelm girnus felső- és szakoktatási államtitkár vezetésével kétnapos vidéki útja során látogatást tett a veszprémi vegyipari egyetemen, valamint a keszthelyi mezőgazdasági akadémián és annak kísérleti gazdaságában. /mti/

..

bb. 59. husz év alatt több mint 17 000 hold gyümölcsöst telepítenek veszprém megyében

vid kz/hné/gy/ie

1962. május 10.

a veszprém megyei kertészeti műszaki bizottság felmérte a megye közös gazdaságaiban, hogy a talaj és éghajlati viszonyoktól függően hol, milyen gyümölcsfajták telepítése a legkifizetődőbb. e felmérések szerint a következő husz évben a jelenlegi 2 660 holdról 20 000 holdra akarják növelni a megye állami és szövetkezeti gazdaságaiban a gyümölcsösök területét. terv szerint - elsősorban a hagyományos termőterületeken - legerősebb ütemben az almásokat gyarapítják. a balatoni történelmi borvidéken helyenként a talajerózió miatt már annyira elvékonyodott a termőtalaj, hogy szőlő telepítésre nem alkalmas. ezeket a területeket a bizottság javaslatára cigánymeggy és mandula termelésével hasznosítják. kiselejtezik a megyében még igen nagy területen található direkttermő szőlőket, helyükre elsősorban csemegefajtákat telepítenek, részben a balatonparti üdülők, részben a győri iparvidék ellátására. a távlati terv elvi és gyakorlati problémáiról csütörtökön a megye legkiválóbb szakembereinek részvételével vitát rendeztek balatonfüreden. /mti/

..

17,15

- 37 -

bb. 65. befejezték a legenda a vonaton című új magyar film dunaujvárosi felvételeit

vid ni/sze vm sr

1962. május 10.

csütörtökön dunaujvárosban a hunnia filmgyár szakemberei befejezték a legenda a vonaton című új magyar film dunaujvárosi felvételeit. a film jórésze ugyanis a dunaujvárosi építkezéseken játszódik. egy szerelő brigád életéről és munkájáról szól az új film, amelynek külső felvételeit nehéz körülmények között készítették. a cselekmény ugyanis az épülő hideghengermű vasszerkezetének szerelése közben, harminc méter magasan játszódik, s ez a körülmény komoly próbára tette a szereplőket és a filmeseket. rényi tamás, a film rendezője elmondotta, hogy ezt a korszerű munkásfilmet a felvételezők és a szereplők egyaránt nagyon megszerették, s a szokatlan nehézségeket, a veszélyes körülményeket nagy lelkesedéssel küzdötték le. /mti/

- : -

bb. 64. megnyílt a bács megyei kisz-bizottság korszerűsített üdülőtábora baján

vid hi/tm vm sr

1962. május 10.

a bács megyei kisz-bizottság bajai üdülőtábora megnyitotta kapuit. a táborban az idén ismét 1500 ifjúsági és uttoróvezetőt képeznek tovább. az üdülőt teljesen felújították. a megyei kisz-bizottság erre a célra mintegy 200.000 forintot biztosított. a helyiségeket és a parkokat fénycsóvilágítással látták el, fürdőszobákat és raktárhelyiségeket építettek. a megye fiataljai többszázezer forint értékű társadalmi munkával segítették az üdülő szépítését. a kalocsai lányok kalocsai népi mintákkal festették ki a hálószobákat, míg a megye többi leányköre a szobák díszítésére értékes kézimunkákat készített. /mti/

- . -

bb. 66. időjárásjelentés

itm vm

1962. május 10.

a meteorológiai intézet jelenti május 10-én, csütörtökön 18 órakor:

néhányórás napsütés

várható időjárás péntek estig: változóan felhős idő, néhány helyen záporosóval, egy-két helyen zivattal. mérsékelt, időnként élénk északnyugati szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken: 18-21 fok között. /mti/

- . -

18,20

bb. 67. balesetelhárítási kiállítás nyílt debrecenben

vid n/gy/sr

1962. május 10.

a debreceni déri muzeumban csütörtökön száz tablóból álló közlekedési balesetelhárítási kiállítás nyílt. a debreceni kiállítás képsorozaton mutatja be, hogyan kell helyesen közlekedni a gyalogosoknak, a gépjárművezetőknek.

/mti/

.-.

bb. 68. műszaki filmbemutató diósgyőrött

vid te vm ki

1962. május 10.

a lenin kohászati művek rendezésében újdiósgyőrött, a bartók béla művelődési házban csütörtökön este ünnepélyesen nyitották meg az első diósgyőri műszaki filmbemutatót. a kétnapos bemutató alkalmából a vaskorszak, emberek a kohónál, ércből acél, valamint az acélváros című színes szovjet, magyar és angol filmeket vetítik több előadásban. az előadásokat nemcsak a lenin kohászati művek dolgozói, hanem a diósgyőri műszaki iskolák hallgatói is megtekintik. /mti/

- . -

bb. 69. salgótarjánban tanácskoztak a nógrádi bányák, gyárak és üzemek műszaki vezetői

vid gy/sr

1962. május 10.

csütörtökön délután salgótarjánban tanácskozást tartottak a nógrádi iparmedence szénbányáinak, gyárainak és üzemeinek műszaki vezetői. jakab sándornak, a megyei párbizottság első titkárának tájékoztatója után a tanácskozáson megállapították, hogy a pártszervezetek helyes politikája nyomán megerősödött a párt és a műszaki dolgozók, valamint a műszaki és fizikai dolgozók kapcsolata. az értekezleten résztvett és felszólalt szirmai istván, az mszmp politikai bizottságának póttagja, a központi bizottság titkára. /mti/

19.50

- 41 -

bb. 70. nyiregyházi iskolás ének- és zenekarok megyei bemutatója

vid hi/n/gy/sr

1962. május 10.

megkezdődtek szabócs-szatmár megyében a kulturális szentle megyei bemutatói. csütörtökön este nyiregyházán a mórícz zsigmond színházban a helybeli általános és középiskolák legjobb ének- és zeneegyüttesei találkoztak. hét énekkarban mintegy négyszáz uttörő és diák adott színvonalas műsort. az együtteseket a megyei tanács művelődési osztálya emléklappal jutalmazta. /mti/

..

bb. 71. a „jelenkor,, irodalmi estje székesfehérvárott

vid hi/tm/gy/sr

1962. május 10.

a pécselt megjelenő „jelenkor,, című irodalmi lap szerkesztősége csütörtökön székesfehérvárott irodalmi estet rendezett a megyei művelődési ház ady endre termében. az estet lévai andrás, az mszmp fejér megyei bizottságának osztályvezetője nyitotta meg, majd tüskés tibor pécsi tanár, a jelenkor főszerkesztője az időszerű irodalmi kérdésekről tartott előadást. az esten több dunántúli író versekkel, novellákkal szerepelt. a műsorban közreműködött bisztriczky tibor hegedűművész és balla györgy zongoraművész. /mti/

..

bb. 72. kiss károly látogatása somogyban

vid te/gy/sr

1962. május 10.

csütörtökön somogyba látogatott kiss károly, az mszmp politikai bizottságának tagja, az elnöki tanács titkára. fonyódon németh ferenc, a somogy megyei pártbizottság első titkára, dr. lászló istván, a megyei tanács vb elnöke, gajdos lászló, a fonyódi járási pártbizottság első titkára és dr. bagó gyula járási tanácselnök üdvözölte az elnöki tanács titkárát. gajdos lászló, a pártbizottság első titkára tájékoztatta a járás gazdasági, politikai, kulturális helyzetéről, majd a megyei és járási vezetők társaságában az ordacsehi március 15. termelőszövetkezetbe ment, ahol csizmek ferenc tsz elnök köszöntötte a vendégeket. /folyt. köv./

19,55

- 42 -

bb. 72. / kiss károly... folyt./ gy

czár istván, a szövetkezet párttitkára részletesen ismertette a közös gazdaság három esztendő alatt elért eredményeit, jelentősi munkáját és terveit. kiss károly elismeréssel nyilatkozott a közös gazdaság fejlődéséről. a délutáni órákban felkereste a balatonboglári állami gazdaságot, ahol széll andrás igazgató számolt be az élüzem címmel már másodszor kiíntetett gazdaság termelési eredményeiről és terveiről. ezután megtekintette a gazdaság gyümölcsösét, a rádpusztai öntözéses szőlőtermelő üzemegységet. este a balatonboglári művelődési házban aktívan vett részt, ahol az időszerű bel- és külpolitikai helyzetről tartott beszámolót. /mti/

..

- 43 -

21.50

Zel

v é g e

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon: 160 430, 259 690
A szerkesztési és kiadási a vezetőigazgató felel.

mti bel földi hírek

1962. május 11.

10. 1. Homokbuckák helyett szőlőt találtak a duna-tisza közére hazatérő ugartyukok

10/gy/ie

1962. május 11.

a káspi-tó környékéről hazatértek a kiskunsági homokvidék adárlakói, az ugartyukok. a madarakat a legtöbb helyen egészen új környezet fogadta: a számukra eddig védelmet nyújtó homokbuckás területeket elsímitották, sok helyen pedig már be is telepítették szőlővel. ágasegyháza és tázlár környékén, a volt homokbuckás földeken sokáig nem találták helyüket a fürgé madarak, amelyek fészüket maguk vájta gödörben helyezik. az ugartyukok egy része alkalmazkodott az új környezethez, és megrakta fészket, másrésztük azonban további fészek-keresésre indult a még terméketlen homokföldekre. /mti/

10. 2. szarvasriasztás szagosított zsinórral - vegyi védekezés a vadkárok ellen

10/sze/gy/ie

1962. május 11.

hazánk vadállománya, különösen a szarvasállomány európai hírű és a vadgazdálkodás jelentősége az utóbbi években nagymértékben megnövekedett. ennek megfelelően fokozott figyelmet fordítanak a szakemberek a vadkár-elhárítás megszervezésére is. különböző módszerek mellett kialakulóban van a vegyi védekezés is.

az erdészeti kutatók számos riasztó-, illetve védőszerrel kísérleteznek. a riasztószereket elsősorban a mezőgazdasági területek védelmének használják, ahonnan hosszabb időre ki akarják rekeszteni a vadakat. az érdekes módszer arra a megfigyelésre épül, hogy a kifinomult szaglász vadfajok kezdetben minden számukra szokatlan szagtól idegenkednek. a legjobb riasztó hatása az ember, valamint a nagyragadozók, így a farkas szagát utánozó készítményeknek van. a vaddisznó kivételével a legtöbb vadat a vér szaga is távoltartja. a kutatók több külföldi készítményt próbáltak ki és jó eredményeket értek el szagosított zsinórral.

azokon a területeken, ahonnan nem akarják elriasztani a vadakat, különböző védőszeret használnak. az erdészeti tudományos intézet egyik készítményével, amelyet a recept alapján erdőgazdaságok maguk is összeállíthatnak, bekenik a csemétek csucshajtását, s ez a szer több mint fél éven át megvédi a zsenge hajtást a vadak kártételétől. /mti/